

KECSKEMÉTI LAPOK

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 5 frt — kr. Negyedévre 1 frt 50 kr.
Félévre . . . 2 . 50 . . . Egy szám ára 12 kr.

Külföldön az év folytán minden hónap elején lehet.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN VASARNAP

SZERKESZTŐ LAKIK: III. TIZED, BUDAI-ÚTCA, 189. SZ.

KIADÓ-HIVATAL: BUDAI-ÚTCA, 186. SZ.

Bélyegdíj minden beutalásért 30 kr.

HIRDETÉSI DIJ:

4 hasábon petít sor 5 kr., többszöri vagy teljesí-
mises hirdetésekneli árlengedés adatik.

Miként és hol építsünk?

A közoktatási miniszteriumtól már párszor kapott a város törvényhatósága leiratot, melyben az felhívja, hogy a népiskolai tanulók részére tornateremről gondoskodik. Ezen felhívást, ha eddig elhallgatással mellőztük is, végre figyelembe kell venni, nemcsak, de teljesíteni is kell.

Egy olyan helyiségről pedig, a mely úgy a jótékony célú hangversenyek, valamint a jótékony célú, szórakoztató és mulatózó táncvígalmak befogadására, előféréseére alkalmas lesz — a minőt most városunkban találni egyetlen egyet sem lehet — gondoskodniuk körülményeink és helyzetünk elvitathatlan kívánalma. Ezen kívánalmak és szükségletek teljesítését elodázní tovább nem lehet, kitérni akarni előle pedig lelkiismeretesség volna.

A torna-helyiség aztán felnőt ifjak s meglelt férfiaknak alkalmas helyül szolgálja arra, hogy ott magukat a vivás tetedző és férfias sportjában gyakorolják.

A vígadó-terem pedig — a szükséges mellék-helyiségeivel együtt — színháznak is használtatnék.

Két nagy termet kell tehát építenünk természetesen a czélokhoz megkívántató kisebb — de nem sok — mellék-helyiségekkel, hogy úgy a törvényrendeletének, mint a saját szükségletünknek eleget tegyünk.

Ezeknek hol és mikénti előállítására, felépítésére lesz tárgya cikkemnek. Hogy pedig a nyilvánosság hírlapi terét választom az alább kifejtendő nézetem, sőt teljes meggyőződésem ide vonatkozó kifejtésére: azt egyrésztől azért teszem, mert ezen úgy a város egész közönségének közügye; szükségesnek vélem tehát, hogy nyilvánossá tétessék a törvényhatóságnak az ilyen mindnyájunkat közérdeklő eljárása; másrészt teszem ezt azért, mert a nézetek kifejtésére a papiros sokkal türelmesebb, mint némelyik bizottsági tag, ha nem az ő szája ize szerint történik az, hogy pedig már otthon hegyeztessenek a mondókák körmei, ez nem helyes, a mint láttuk legközelebb is. Itt azt mondjuk el a mit akarunk, ott nem mindig. A nyelv darabosabbá, a toll lágyabbá simulékonyabbá teszi a gondolatokat. Itt a tetszés vagy nem tetszés nyilvánítás a sorára vár s a kontra nem okoz diszharmoniót.

Építeni akarunk tehát két nagy termet és a szükséges mellék-helyiségeket; ebben mindnyájan megegyezünk, de ha meg nem egyeznénk, akkor is csak építeni kell, mert kívánja a magunk érdeke, kötelez a felső hatóság, mint a törvénynek végrehajtója.

Az építkezés hol és mikéntjére van és lehet is csak nézetkülönbség. Az egyik vélemény szerint meg kellene venni a Kovács László-féle színház helyiséget, a melynek vételára volna mintegy tizenhatezer forint s azt mondja, hogy ott tétessenek oly mérvű átalakítások, melyek által azon épület nevezett czélokra alkalmassá válják.

A másik rész véleménye az, hogy miután van már a városnak elég telke s azon telkek legnagyobb részén tartatlan állapotban levő rogyásnak

indult épülete, azok helyett kell a tervezett építkezéseket fogatosítani, s mint ilyent, meg is nevezi a Körösi-út-czán levő Szalontai s Veroszta-féle ház-helyeket.

Én ez utóbbi véleményt fogadom el s teljesen meg is vagyok győződve, hogy városunk érdekében ez a jobb és helyesebb is, mert a Kovács-féle színház épületből, — bármennyit költünk is az átalakítására — nem olyant és akkorát építhetünk, a milyent és amekkorát akarunk, hanem a milyent és amekkorát lehet. Ott a mostani épületek építési módozata a telkek parányi volta (udvar semmi nincs) miatt teljesen kötve vagyunk, úgy hogyha csak egy öl nagyobbítás volna is kívánatos tervünkhez, azt a csekély területet sem tudjuk honnét venni, mert nincs. A kit már azzal vert meg az Isten, hogy régiből kellett átalakítani, csak az tudja, hogy mi minden előre nem látható akadályok gátolták terve teljes kivitelét s ha az előirányzott költségvetésen túl áldozott is, akkor sem nyerte meg egészen azt, a mit várt, hanem kapott olyant, a milyent a körülmények közt kapnia lehetett. A megelégedés aztán már ilyenkor nem számít.

Középületeket emelni pedig úgy, hogy azok a czélnak úgy a hogy ideig óráig feleljenek csak meg, nem is praktikus, de nem is megengedhető.

Középületek építésénél — különösen ha azok célja összefüggésben van a nép mostani létszáma és szaporodásával s egy város intelligenciájának gyarapodásával — ezeket figyelmen kívül hagyni nem lehet, azokat soha se úgy építsük, hogy pusztán a jelen generációnak, úgy, a hogy kielégítse igényeit, hanem hogy legalább a közvetlen minket követő utódok céljainak is megfeleljen. Ennél szegényesebben már nem építhetünk középületet.

Építsünk keveset, de jót, a czélnak teljesen megfelelő s ne építsünk sokat és rosszat, mert a mi még nincs, azt utánpótolni sokkal jobb és könnyebb, mint a sok rosszat helyrehozni. Ne építsünk olyat, a minek az utódaink hasznát nem vehetik, mert akkor csak terhet örökölnék tőlünk.

A törvényhatóságnak szem előtt kell tartani a város szépítését is, a Kovács-féle ház nem diszteleníti azon helyet, a melyen áll, (no a környéke ugyan diszteleníti) ha a város vennie is meg, a külső kinézése maradna a mostani, ezen a helyen tehát a vétel által változtatás nem történék; a vétellel tehát itt még ezen czélnak sem szolgálunk.

Ha áll az, hogy szem előtt kell tartanunk a város szépítését is, s ez első sorban magának a városnak a kötelessége, akkor már eddig is mulasztást követünk el, hogy megtűrjük a városnak a Körösi-út-czán levő roskadozó épületeit, a magunk és a hozzáink jövő idegenek botránykozására és a város kárára.

Mert hogy a város pénze abban a telkekben befektetve áll és hever, az nem helyes és minél tovább halogatjuk azon telkek beépítését, kárunk annál nagyobb, ha máshol építenünk kell, ott nem építeni bíni. Építsük tehát

ott fel a most kívánt helyiségeket, olyanokat csak épen, a milyeneket a Kovács házról az átalakítással óhajtunk nyerni.

Nem kell nekünk kétszáz ezer forintos díszes színház, erre nemcsak pénzünk, de igényünk sincs, és igen kérjük a velünk egy véleményen nem levőket, ne állítsák ezt a kérdést fel soha ellenünkben, mert erre legrosszabb álmaink közt sem gondolunk.

Egy nagy, biztonságos, kényelmes termet — s a hozzávalókat, — akarunk mi színháznak építeni, a mely alkalmas volna színházba járó közönségünk befogadására és ha az utódaink olyan helyzetbe lesznek, hogy a helyett egy díszes színházat emelhetnek az ő nagyobb igényeik kielégítésére, ebben a most építendőben maradna nekik tőlünk táncvígalmak s estélyekre olyan termék, a melyért becsülnék az őseik emlékét.

Azon tizenhatezer forint vételárösszeget, a melyet a Kovács-házért kérnek tőlünk, tektessük emitt építkezésbe s ehhez vegyük hozzá az átalakításra adandó összeget: én azon meggyőződésben vagyok, hogy a kívántató két terem a mellék-helyiségekkel együtt ezért előállítható leend. Igaz, hogy egy háztelkek kevesebbnél lesz, de e nélkül ellehetünk, de egy telket beépítettünk, a melyet beépítenünk minden körülmény parancsol, mert ha a Kovács-féle házról kapnánk is meg a most kívánt helyiségeket, akkor is kell építenünk a Körösi-út-czán, ez úgy üldöz minket, mint a tolvajt az árnyéka. Ennyiféle aztán lesz-e elég pénzünk?

Eddig még mindig a két nagy terem s ezek mellék-helyiségeiről volt szó, ha helyzetünk megengedné, nem volna-e helyes most ezzel kapcsolatban ugyanazon telkek inkább hasznát hozó részén — a Körösi útca felől — is megkezdeni az építkezést, hogy az egész terület egyszerre épülne be?

A mi hasznát ad, azt mindig lehet építeni, ha a jövedelem meghozza a befektetett tőke rendes kamatát. A város tőkepénzeinek természetét nem ismerem, mennyi az? Mi célra lehet felhasználni? Egyáltalában lehet-e befektetni? Nem tudom, de e tájékoztatásom megbocsátása mellett hiszem, hogy nyerek az illető helyről felvilágosítást erre nézve. De feltéve, hogy nincs a városnak e célra felhasználható pénze, vegyen onnan, a hol van, csináljon pénzt a miből lehet, van miből.

Annyi helyzete városunknak olyan, hogy e tekintetben vele kevés város versenyezhet. Itt a város szolgái a maga javaival az egyeseknek s az osztítja elő az egyesek anyagi érdekét, máshol ez megfordítva van, az egyesek szolgálják a várost. És sokan azt hiszik, hogy az a dédelgetés bőven megvan fizetve a 15% községi adóval. Máshol 50%-ért mit nyújtanak a városok? A mienkhez képest semmit.

Fizetjük a domestikát mindnyájan, kiki államadójához képest, de mindenki egy kulcs szerint és mégis miért élvezünk mi jószágottató gazdákkal sokkal több jótétéményt a várostól, mint az iparosok, kereskedők, szőlőbirtokosok,

magánzók és háztulajdonosok? Miért tartja fenn a város a mi javunkra a sok közlegelőt, hol mi felszámjér mellett neveljük jószágunkat? Vagy miért nem fizetünk méltányos árt, hiszen potom árt kap a város így olyan földjeiről, a melynek holdjéért, meg kapna 8—10 frot.

Az idő követelő, igényei vannak, a melyeket ki kell elégeitenünk. A terhek szaporodnak, a város kiadásai emelkednek, ebben a terhenben osztozkodni kell mindenkinek egyformán, de ne akarjunk mi gazdák kivételes állapopotak, mondjunk le a jótétéményről, a melynek élvezete a többi polgárok terhére rovatik.

Ha a közlegelők javarészenek haszonbérbeadásával akarná a város jövedelmeit szaporítani, beruházásai építkezései kiadásait fedezni: ezt — a ki nem önző — senki sem fogná tőle rossz néven venni, de nem is lehet, mert a szükségleteket fedeznünk kell, ha máshol nem lehet, nagyobb községi adó kivételével is, pedig míg úgy van mihez nyúlni, ezt ne bántuk.

Tudjuk mindnyájan, hogy a szentlőrinczi uradalom most sokkal magasabb árban vétetett haszonbérbe, mint a mennyi azért eddig fizetett, tehát az albérlőktől is a megfelelő haszonbér-emelés kivánatik. Tudjuk — mert hiszen kisvárosban élünk s egymás vagyoni viszonyait csaknem ismerjük, — hogy az eddigi mérsékeltbér ár mellett sem sokat gyarapodott a haszonbérlek anyagi helyzete. Ha ez így van, nem lesz e azoknak jövője kétséges, ha többet fizetnek? És nekünk még ezeken is lehetne segítenünk, a mi jövedelmünk növelése által. Ezek a bérlek a mi édesestveireink, városunknak hű, ahoz ragaszkodó polgárai, ha ezeknek szántás-vetésre alkalmas földet adnánk méltányos árban haszonbérbe s ez által keltes helyzetükből megszabadítanánk; kettős czélt érünk el: velük jöttennénk, bevételünket pedig tetemesen növelhetnénk. Azt megkívánja tőlünk a humanitás, ezt követeli tőlünk saját helyesen felfogott érdekünk. A ki ezeket semmit se ad, azt ne vegyük számításba, mert nem érdemli. Nekünk gazdálkodóknak a saját érdekünket itt alá kell vetni a közös érdekek, ellenkezőleg önzéssel méltán vádolhatatunk.

Ezen a most általunk czélba vett építésekkel látszólag egybe nem függ dolgokra azért terjeszkedtem ki, hogy rámutassak, hogy nekünk nagyobb szabású építkezéseket is megengedne a helyzetünk, ha vagyonunkat helyesen és igazságosan használjuk ki és méltányosan járunk el, egyformán mindenkivel szemben.

Most pedig építsük fel azon épületet, a melyre nagy szükségünk is van, követelik is tőlünk. Építsük fel ott a hol az építkezés elkerülhetetlen, elhalaszthatatlan. Ne vásároljunk sem telkeket, sem házakat addig, a míg építésre váró telkeink vannak, a melyek célunknak megfelelnek. Ne építsünk olyat, a melyet lehet, hanem a milyen kell. Ne építsünk ciztrán, fényűzéssel, hanem szolidan és szilárdan. Ne építsünk úgy, hogy azt mondjuk rá, jó lesz nekünk míg élünk, a kik utánnuk jönnek csinálják úgy a miként nekik

tetszik, mert középületet mindig a jövőre való tekintettel kell építeni, hogy az utódok annak hasznát vegyék s hogy azok is inkább újat építsenek, mint a rájuk hagyottakat alakítsák.

Ha pedig ezen tiszta meggyőződésből kifolyó nézetem nyilvánítása alkalmával gazdátársaim közül valakinek nem tetszését kellettem volna fel azok ellen, a vádat annak részéről veszem figyelembe csupán, a ki azt önérdéke nélkül intézi hozzám.

Szűcs Ferencz.

Emléksbeszéd Hornyik Janos felett.

(Folytatás.)

A II-ik kötetben nem sokáig kellett várnai még kevesebbet a III-ikra. Az előbbi 1861-ik év őszén elhagyta a sajtót s a hódoltság történetét foglalta magában 1863-ig, míg a III-ik ezt kiegészítő kötet, mely mindössze 20 év történetét foglalta magában s 1703-ig terjed, 1862-ben látott világot. Midőn Hornyik anyagját rendezte s a kiadókhozhoz fogott, jelentek meg a Budapesti Szemle 1859-iki folyamában Salamon Ferencznek „A török uralkodás Magyarországon” című cikkei. Fáklyát gyújtottak ezek Hornyiknak. Valódi lázas tevékenységgel vette elő s tanulmányozta újra azt saját adatait, összehasonlította Salamon megállapodásaival, beillesztette azokba a magáét, s azzal a nemes szerénységgel, mely egyik kiváló tulajdona volt, vallotta be (II. k. 13. l.), hogy „ha Salamon saját buvárlatával meg nem előzi őt, a maga adatai nagy részét nem lett volna képes értelmezni”. Hanem aztán az értelmezés végrehajtása mesterre vallott.

Salamon munkája Hornyik-nak kiindulási pontul szolgált, tájékoztatta őt a török uralkodás rendszerének alapvető tételeiről, de a mint a fővonalakkal tisztában volt, a részletekre nézve megtörtötött teljes önállóságot. Adatainak gazdagsága lehetővé tette Hornyik-nak, hogy a hódoltsági viszonyok olyan részleteit is megvilágosítsa, melyek még eddig Salamon előtt is rejte maradtak; s ha ez megmutatta körvonalaikat, hogy a pártatlan világtörténeti eseménynek, amely egy darab országának egyszerre, ugyanazon időben két souverain volt: egy alkotmányos és egy abszolút, Hornyik legapróbb részleteivel megismertette annak az épen oly különös jelenségnek, hogy ugyanannak a területnek egyszerre két földesura volt: egy mohamedán s egy keresztény. S e világtörténeti tény az adatok olyan bőségeivel mutatta be, hogy e részben a hypothesisnek többé nem volt helye. Teljes világot vetett a török birodalom helyezett magyar közélet viszonyaira. A vallásos ügyek, a törökök türelmessége, a katolikusok s protestánsok közti viszony, az iskolák állapota, továbbá a nemzetgazdasági viszonyok, a kéféle adózás: töröknek és magyarnak, a kereskedés és ipari állapotok, a községi élet, a szókások és erőlköcsök s a magyar hatóságoktól való függés, szóval az akkori civilizációnak körvonala volt e könyvben könnyen felfogható, érdekes modorban feloldozva. S e nagy adathalmaznak ura volt Hornyik: jól csoportosította s a nagy közönségre nézve is élvezhetővé tette azokat. Úgy hogy midőn Salamon pár év múlva 1864-ben köze tette „Magyarország a török hódítás idejében” című munkáját, mely a „Szemlében” megjelent tanulmányok átdolgozása volt, épen oly sokszor idézte Hornyikot, mint ez őt.

Hornyik könyve: „Kecskemét város története” sokkal többet nyújtott, mint a mennyit az egyszerű czim alatt lehetett volna sejtetni: az az Alföldnek, a Duna-Tisza-köznek volt a története. Hozzájárult e munka is annak a ténynek konstatálásához, hogy ez a nagy, felszáz mértföldre kiterjedő, területet egyszerűen a szultán birodalmának tekinteni többé nem lehetett. S hosszas és zajtalan munkásságáért megkapta a legszebb elismerést az Akadémiaól, mely őt beválasztta tagjai sorába (1863.) s a Marozsbányi díjat neki ítélte. „Mind az okiratok nagy számát — mond a Csengery által írt jelentés — melyek e műben először becsatáltak közre, mind a feldolgozást tekintve, a legkiválóbb mű azon történelmi monográfiák közt, melyek a közelebbi múlt években irodalmunk terén megjelentek, — szolgáljon e jutalom az érdem elismerése mellett egyszerű mind buzditással a történetírás azon ágában, mely annyi becses adatait járulhat általában történelmünk s különösen hazai intézményeink, belviszonyaink, művelődésünk történeteinek felderítéséhez.”

A jelentésnek igaz volt: ez időpontig Hornyik munkája a legjobb monographia irodalmunkban.

S e feltételeben osztozott az egész Magyarország — kivéve a hivatalos Magyarországot, mely egy teadás alapján úgy találta, hogy a III-ik kötetben a nemzeti-
ségek egymás ellen igazgattnak s a felséges

uralkodó házból származó régi királyok (már mint I. Leopold) népszerűtlenné tételnek. El is rendelték a szigorú vizsgálatot. Utasították a Kreishauptmann, azaz a főispáni helytartót, hogy 8 nap alatt tegyen jelentést, hogy miéle ember az a Hornyik? milyen az ő politikai magaviselete? ki engedte meg, hogy ez a munka forgalomba hozassák? Szerencsére az adminisztrátor helyesebben ítélte meg a dolgokat mint a helytartó, s ennek az oknélküli való, céltalan zaklatásnak nem lett semmi következménye. Hornyik háborítatlannal folytatta irodalmi munkásságát s egy értekezéssel „az idéző pecsétrel” 1863-ban elfoglalta széket az Akadémiában.

Egy kis epizód félbeszakasztotta vele Kecskemét monographiáját.

1761-ben egy kecskeméti polgár kérvényt nyújtott be a nemes tanácsos, hogy ez folyamodjék az épen együtt ülő országgyűléshez, hogy Pusztaszerezen állítsanak fel egy országos emléket, a város pedig az ott levő halmok egyikét nevezze el Árpád-halomnak. A községtanács a helyszínenek megvizsgálására bizottságot küldött ki, mely eljárt megbízatásában, meg is tette a jelentést, hanem mire azt tárgyalásba vehették volna, vége lett az alkotmányos aerának. Ebből az alkalomból Hornyik, a bizottság penája, tanulmány tárgyává tette ezt a pusztaszeri kérdést s írt arról egy egész monographiát, melynek két igen becses fejezetét képezi a szermonostori apátság s Pusztaszere birtokviszonyainak története. Ezt a monographiát a város oklevél-tárral ellátva 1865-ben kiadta.

Kévséval utóbb 1866-ban kiadta Hornyik Kecskemét történetének IV-ik kötetét, mely a kurucvilág eseményeit foglalja magában. Mint a megelőző kötetekben, ebben is igen gazdag és becses anyag van feldolgozva: ez is az egész alföldi politikai és társadalmi története. Okulva a III-ik kötet során, szükségesnek tartá kijelenteni előbeszédében, hogy ő mind a koronás királyi felségnek s közegének, mind az ellenpártának okleveleit és hivatalos iratait felhasználta s közölte, hogy az igazságot egykorú kútfőkből tanuljuk megismerni. Azonban — megjegyzi — nehogy valaki hibáztathassa, a fejedelmek „nagyon mérges” háusz levelét elhalgatta. De ez a körülmény érezhető sorobát nem ejtett a kötetben. A leveleket felhasználta a szövegben, s így a négy kötet együtt kimerítő képét adja Kecskemét történetének 1711-ig.

Nem ez évvel, nem a kurucvilág lezárásával akarta őt azt bevezetni. Eredetileg őt kötetre volt tervezve, melyből az utolsó az ötödiket Kecskemét gazdasági fejlődése történetének szánta. Tulajdonképen az lett volna leghelyesebb befejezése a nagy munkának, mert Kecskemét XVIII-dik századi életének épen a gazdasági fejlődés legtonosabb, legerdekesebb mozzanata. De csak felével, vagy talán egyharmadával készült el. Elkészült az első rész, mely 1711-től 1745-ig terjed s kész a második az 1790-ig terjedő résznek fele. Ez a kötet ha elkészült, történetünk épen olyan ismeretlen oldalát tárta volna fel mint a második. A neo-aquistica commissiót csak nevével ismertük Hornyik az eljárás, az életbeleptetés módait volt feltárando előttünk, melyekről a nagy történeti munkánkban hiában keresünk valamit. Épen mint a hódoltság korában most is egy nagy területnek volt központja Kecskemét, melynek a lovagrenddel sokszoros érintkezése volt; az elkészült töredék ezt az egész dolgot tisztába hozza. De vajon nem épen olyan fontos dolgot megtudtunk azt, hogy a hódoltság idejében érvényben volt institúciók hogyan alakultak át a viszázhódítás után? E kérdés megfetesítésének kezdetét már látjuk Hornyik munkájában, valamint Kecskemét belső életének alapvonásait abban le vannak rakva.

Mikor írta Hornyik ezt a meglehetősen terjedelmű töredéket — nem tudom. Úgy látszik, hogy ennek nagy része a koronázás az alkotmány helyreállítása előtt készen volt. Bizony nagy kár, hogy nem készült el vele egészen s még nagyobb kár, hogy ennek a töredéknek is nem akad kiadója. O maga hitte, hogy be fogja fejezteni — s óhajította is. De a kiegyezés olyan actualis érdekeket hozott felszínre, melyeket sürögőbeheknek tartott a múlt történeténél — s ezek őt, fájadajom, egészen absorbeálták.

(Folytatása következik.)

GAZDASÁG.

A Kecskeméti vidéki gazdasági-egyesület által Kecskemétben folyó évi február hó 10-ik napján tartott rendes évi közgyűlésben a következő ügyek tárgyalattak:

Csiléry Benő egyetli II-ik elnök úr az ülést megnyitván, általa előterjesztett azon jelentés, miszerint egyetli elnök mélt. Horváth Dóme úr, ezen közgyűlésben, betegeskedése miatt részt nem vehet, s ezen közgyűlés vezetését őt bízta meg, sajnálattal vétett tudomásul.

Olvastattat a számvizsgáló bizottság

jelentése Csűrgei Imre egyetli pénztárnok által az 1888-ik évről vezetett számadás megvizsgálásáról; e szerint az egyesület vagyoni állapota a következő tételekben volt feltüntetve: 1. alapítványi könyvekben 3300 ft; 2. befizetett alapítványokban 1523 ft; 3. takarékbetét könyvön 473 ft 92 kr.; 4. tagdíjvetelésekben 352 ft 50 kr.; 5. előleg a méhészetnél 90 ft; 6. császári aranyakban 2 drb: a 4 ft = 12 ft; 7. pénztárkészletben 59 ft 74 kr.; 8. Győrffy féle alapítvány 40 ft. Összesen: 5851 ft 16 kr. Teher: az orsz. Magyar Gazdasági Egyesület részére tett 200 ft alapítvány.

Ezen számadás a számvizsgáló bizottság által általában helyesnek találtatott ugyan, csupán az egyetli szövegekre fordított 205 ft kiadás véleményeztetett a kiadási rovatóból a tőkehez csatoltnak, mint várható megtérülés.

Más oldalról pedig a Győrffy-féle 40 frtban feltüntetett, s a helybeli gazdasági iskola tanoncjai részére ösztöndíj-alapul szolgáló letéteménynek, az egyetli vagyon tömegéből leendő kivétele indítványoztatván; ezen indítvány elfogadtatott, s ennek alapján ezen tőke, őt megillető ezimen, külön, a fentemlített 205 ft pedig beruházási czimem kezeltni határozatott; e szerint az egyetli vagyon az 1888-ik év végével 200 ft alapítványi teher beszámításával megállapítottat 5606 ft 16 krban. Egyébeknél egyetli pénztárnok az elmúlt ezen évi számadási további kötelezettség alól felmentetett.

A főkönyvi kivonatanban 352 ft 50 kr. tetemes összeggel feltüntetett tagdíjhátralékokra nézve kimondattat, miszerint minden elmúlt egy egész évi tagdíjkövetelés, mely kézbéli felszólítás után be nem fizetett, bírói úton szedekessé van.

A néhai Tarnay-féle 100 frtos alapítvány az alapszabályok 13. §-ának a pontja értelmében felmondattat s az, járulékaival együtt, az örökösöktől per útján határozottat haladék nélkül beszedetni.

Bethlenfalvy István úr Miskolczon, városi tanácsos és a Borsodmegyei Gazdasági Egyesületnek titkára, a gyümölcstermesztés és szőlőművelés terén szerzett kiváló érdemeinek elismeréséül, az Egyesület tiszteletbeli tagjává választatott.

Egyesületünk 1888-ik évi működéséeként a következő adatok terjesztettek elő:

Ezen év folytán tartatott 10 választmányi, és 8 szakosztályi ülés, melyek Jegyzőkönyvei felmunkatattván, azok felolvasottak tekintettek.

Az orsz. Magyar Gazdasági-egyesület könyvkiadó vállalata, 12 ft előjegyzésével és abból 4 ft beklüdesével pártolásban részesített.

Az iparegyesület által helyben június hó 19-én rendezett segédmunka-kiállítás díj-jaihoz egyesületünk 2 db. arannyal járult.

A chasselas-asztali csemege szőlőfajok szaporítása két féle módon mozdítottat elő:

a) egyetli jegyző által ezen szőlőfajok mivelesi módjáról írt, s a „Kecskeméti Lapok”-ban közölt népszerű czikk 500 példányban megrendelt utannyomatban, az egyetli tagok között díjtalanul kiosztott.

b) Helyben a gazdasági iskola telepén a városi közönségtől nyert 3 hold földterületnek $\frac{1}{2}$ része piros és sárga Chasselas szőlőfövésszel beültetett; ezen munka 225 ft 5 krba került, miből azonban egyetli elnök mélt. Horváth Dóme úr 20 ft 5 krral sajátjából járult s azt részére megtéríteni nem kívánta, miert is a választmányi köszönetét jegyzőkönyvi kivonaton közölte; a föld többi részének rigolozása folyamtaban van, és ez évi tavaszon beültettni fog.

Kisérletképen helyben, múlt évi június hó 4-én, a Caszinó termeiben, rózsakiállítás rendeztetett jótékony célra, a tisztai árvízkarosultak javára; ezen kiállítási első kísérlet meglepően jól sikerült, mely sikerből az országon rész, a városi Jótékony Nőegyletnek jutott, mely is, szeretetre méltó közreműködésével — bazar rendezésével — lehetővé tette azt, hogy az említett vizkarosultak javára 270 ft 25 kr küldhettünk fel a „Pesti Napló” szerkesztőségéhez célrafordítás végett.

Ezen kiállításon, a nagy-körösi rózsakedvelők igen szép gyűjteményén kívül, 30 helybeli kiállító vett részt néhány cseresepvirág, szép csokor és koszorú mellett, nagymennyiségű és szép metszett rózsával. A kiállítás feltűnő példányait ragyogtak: a „Niphétos” nevű igen szép fehér róza, Szegedy György úr kertjéből, és a „Lyon csudája” nevű szinte igen szép fehér róza Horváth Béláné úrnő kertjéből.

A gyümölcstermesztés fejlesztése is haladt annyiban előre, miszerint szakosztályunk a múlt évi sovány gyümölcstermesztésből, egyaránt összehasonlító ülést tartott a helyes elvezetés megállapítása tekintetéből.

Olytógalyak hozattak és díjtalanul osztattak ki. Berzevics Edmund és Hajós József urak kertjéből.

Az egyetli helyiségbe a következő szaklapok járnak, összesen 21 ft évi előfizetés

mellett, u. m.: Időjárás naptár, Gyümölcsészeti füzetek, Borászati lapok, Méhészeti lapok és a Kertészeti Lapok.

Könyvtárunk 345 kötet és füzetből áll. Tagjaink száma mai napon a következő: alapítványi befizetett alapító tag 12, oklevél alapján alapító tag 33, rendes tag 67, tiszteletbeli 18, összesen 130.

Az elmúlt év folytán egyesületünknek érzékeny veszteség érte halálozás folytán bekövetkezett tagjai fogyatkozásában; névszerint elhaltak annak következő tevékeny tagjai: Dr. Domján István, S. Kovács József és Keresztes János rendes tagok; Hajós József, Villási Pál és Dr. Tersánczy József tiszteletbeli tagok, kiknek családjaikhoz a választmány által részvétnyilatkozatok intézettek.

Egyesületünk a N.-Kőrösrőn rendezett kiállítás alkalmával az itteni Miklós-telep megtekintésére átrándult nagyszámú díszes társaság magyaros vendégszeretettel történt fogadásához, kiküldöttéi által hozzájárult.

Végül bejelentett, miszerint a felmutatott egyetli alapító levelek, egyetli jegyző által Vertheim kaszárzában őriztetnek.

Ezen előterjesztett elnöki jelentés tudomásul vétetvén, jóváhagyott.

Végül elnök úr által előterjesztett azon jelentés, miszerint a választmány szándékozik ez évben rózsakiállítást s a mennyiben a körülmények engedik terménykiállítást rendezni; önálló működésének berendezése tekintetéből szőlő- és faiskolatelepi állandóan használandó 10—15 hold területű földbirtoknak megszerzésére is gondol. Ezen tervezetek kerestülvettele a pénztár megerősítését nélkül fogadtatott el. A földbirtok vásárlását illetőleg pedig, mielőtt e tárgyban végleges választmányi határozatot hoznánk, ide vonatkozó terv és tüzetes költségvetés bemutatásával egy rendkívüli közgyűlés összehívása mondatott ki.

Több tárgy nem lévén, a gyűlés eloszlott.

Cseréklyei Károly, elnök. jegyző.

KÜLÖNFÉLEK.

— A „Felolvasó Társaság” t hó 17-én megtartott választmányi ülésében a bőjti szezonban megtartandó felolvasások sor- és időrendjét következőleg állapította meg: I. A reform. jogakademia II. emeleti nagytermében. 1889. Március 9-én. 1) Szakács István emlékezete. Hanusz István főreáliskolai igazgató felolvasása. 2) A nő. Virányi Ignác főreáliskolai tanár felolvasása. 1889. Március 16-án. 3) Műveltség és nyelvismeret. Dr. Belsőzay Jónás jogakademi tanár felolvasása. 4) Szellemjelenség a drámában. Dr. Szombathy István főreáliskolai tanár felolvasása. 1889. Március 23-án. 5) Nevezetes magyar rovarok. Bíró Lajos ref. főgymnasiun tanár felolvasása. 6) Úti naplóból. Vajda Viktor főreáliskolai tanár felolvasása. II. A kegyesrendiek főgymnasiun nagytermében. 1889. Március 30-án. 7) Sheakspeare a magyar irodalom és színművészetben. Horváth Dóme nyug. kir. táblai tanácselnök felolvasása. 8) A szerelmi bánkádás kifejezése a magyar népköltészetben. Kovács Antal kegyes, főgymnasiun tanár felolvasása. 1889. Ápril 6-án. 9) Elbeszélés a hőskori nők életéből. Fazekas Ferencz ref. főgymnasiun tanár felolvasása. 10) Az emlékezés köros állapota. Szabó Ferencz kegyesrendi házfőnök és főgymnasiun tanár felolvasása. 1889. Ápril 13-án. 11) Virágok királynéja. Bartek Lajos kegyes, főgymnasiun tanár felolvasása. 12) A villamoság és delességek megegyező tüneményei és kölcsönös hatásai (kísérletekkel) Penger József k. r. főgymnasiun igazgató felolvasása. E felolvasások belépő jegyeinek ára: családjegy 1 ft, magányjegy 50 kr. az egész felolvasó ciklusra. A tiszta jövedelem tanügyi czelokra fog fordítottat. Jegyek kaphatók a rendező bizottság tagjainál és a helybeli könyvkereskedésekben. Reméljük, hogy városunk intelligens közönsége ez évben is oly rokonszenvos pártolásban fogja részesíteni a „Felolvasó Társaság” működését, mint azt eddig e társaság lefolyt 5 évi sikeres működése alatt oly örvedesesen tapasztaltunk.

— Halálozás. A kegyesrendiek helybeli főgimnasiunának gyászva van. Nyáry József, főgimnasiunai rendes tanár, a kegyesantitörönd egyik kiváló képzettségű, ernyedetlen szorgalmú tagja f. hó 20-án életének 29-ik, tanárködszának 7-ik évében hosszas szenvedés után meghalt. Az elhunyt csak múlt évi október hó 9-én érkezett Nyitránál városunkba, de már beteg, itt az enyhébb éghajlat alatt remélte egészségének javulását. Halálával a kegyes antitörönd olyan tagját veszíti el, ki úgy tudomásával készülttségével, mint irodalmi munkásságával a rendnek díszére vált volna. Haláláról a következő gyászjelentés adatott ki: „A magyarországi kegyes antitörönd kecskeméti házában tagjai megtört szívvel jelentik, hogy szeretett rendtársuk és Krisztusban testvérük Nyáry József áldozópap és főgymn. r. tanár f. évi február hó 20-án d. u. 5 $\frac{1}{2}$ órakor élte 29-ik évében,

hosszas szenvedés és a haldoklók szentségeinek átjártos felvétele után az Úrban csendesen elhunyt. A boldogult földi maradványai 22-én d. u. 3 órakor fognak örök nyugalomra helyeztetni. Lelke üdvözelt e dig az engesztelő szent miséldőzet 22-én d. e. 8^{1/2} órakor fog a kegyes tanítványok templomában a Mindenhatókat bemutatni. Kecskemét, 1889. évi február hó 20-án. Az örök világosság fényszekélyé néki! Temetés a helybeli középiskolák tanártestületi és ifjúsága, valamint a közönség nagy részétől mellettel megvége. Az oly korán elhunyt tanár nekrológiát lapunk jövő számának tárcsárában közöljük. Aldás és béke poraira!

— **Estély.** A f. hó 27-én szerdán, este 7 órakor a Beretvási szálloda termeiben rendezendő dalrészlet minden tekintetben sikerültnek ígérkezik. Mert míg egy részről a dalárk vonzó új darabok előadásával gyönyörködtetik a mértő közönséget, másrészt a rendezőség is elkövet mindent, hogy a mulatni akaró fiatalság vig kedve tápot találjon. Mint halljuk városunk intelligens közönségénél nagy a mozgalom, hogy a dalárda folytonos lelkes pártfogolás és estélyeinek látogatása által kivívott sikereit így módon is jutalmazassék.

— **A Kecskeméti vadász-társulat** folyó évi február hó 17-én tartotta szokásos évi rendes közgyűlését. A választmány be-terjesztette jelentését az egylet vagyonai állásáról és tagjainak számáról, e szerint az egylet: mult évi bevételét 2737 ft 98 kr. kiadását pedig 1968 ft 47 kr. tesznek, az egylet vagyona készpénzben és követelésekben 1104 ft 1 kr., tagjainak száma 81. A választmány terjedelmes, s a társulat mult évi működését bőven felöllelő jelentésének tudomásul vétele után a tisztújítás eljett meg; elnökül: B. Kiss Ferencz, alelnökül: Dr. Széless József, jegyzőül: Ulrich József, pénztárosul: Gyenes György, ügyészül: Darányi Ferencz választottak meg köz felkiállással. Választmányi tagok lettek: Antal Péter, Gyenes István, Gyulai Antal, Juhász Gyula, Btv. Kiss Aladár, Máthé Sándor, Lehoczki Gyula, Magyar Pál, Máyer János, Miltényi Aurél, Muraközy János, Paesu Mihály, Patay Sámuel, Sárai Szabó László, Vágó László erdész és Zsitvay Béla. A tisztújítás után Fivessy Imre egyletit tagnak, tenyészfogóik beszerzése, az agarasztának meghatározott területre leendő szoritása, és a vadorzkó feljelenítő részére díjak kitűzése iránti három rendbeli indítványt vétetett tárgyalás alá. A két első indítvány érdemleges intézkedés végett a választmányunk adatott ki; a harmadik indítványból kifolyólag pedig elhatározottak, hogy a városi tanács, kitől a vadászterületek bérletnek megkeresendő s felkérendő a végből, miszerint a bérbevett pusztaikon levő erdőörök, járási esőszöket, valamint a lovasrendőrséget, mint közegeit a vadorzkó szigorú ellenőrzésére utasítsa, továbbá, hogy a nagymértékben elszaporodott tanyai kutyák kolonizoztatását illetőleg saját hatáskörében szabályrendeletileg intézkedik. Elhatározottak továbbá, hogy a dudavak, szarkák, s más kárteknony madarak irtói mint eddig is, a szokásos díjjakkal fognak jutalmaztatni.

— **Petőfi Kecskeméten.** Régen volt, 1843-ban volt, midőn Petőfi úti színműkedvő egy vandortársulatnál és javában játszott. Akkoriban csak színész óhajtott lenni, miként a kollegiumba járó barátja Jókai csak a testészet terén óhajtott dicsőséget aratni. Jobb idők jártak mint jelenleg. Az 1843-iki telt igen enyhe volt és a társulat az egy-mást érő bálók és eszések dacára folyton játszott és szép jövedelmekre tett szert. Ma szinte lehetetlen dolognak tartjuk ezt, midőn senki sem merne meg csak gondolni is színelőadások rendezésére, avagy ép arra, hogy szintársulat hívassék Kecskemétre, mikor még egy kényelmes nagy terműnk sincsen, hol szűkség esetén hangversenyt, vagy színelőadásokat rendezhetnénk! A mult pedig a jövőre nézve is biztatólag int és mulasztatlanul kötelességet hárt reánk. E kötelesség abban áll, hogy ne csak akarjunk, hanem tegyünk is immár valamit a művészet érdekében. Közvetlen hasznát is fogjuk látni, mert bármily csekély építkezéssel is, a város szépülését mozdítjuk elő.

— **Az elemi csapások által okozott károk** felvétele megállapítása körül kövendő eljárás szabályozása ügyében a pénzügyminiszter körrendeletet bocsátott ki, mely szerint az elemi károk esetei a káresetek bekövetkezésétől számított 8 nap alatt mindenkor írásban az illető földrészlet tulajdonosa által közvetlenül a kir. adófelügyelőnél, vagy ama község elöljárósága útján jelentendők be, melynek határához a megkárosított birtokrészteltek tartoznak. A szabályzerű határidőben bejelentett valamennyi elemi káreset a helyszínen bizottságilag felleendő és szabályzerű tárgyalás alá vonandó. Az ár-vez által okozott károknál a károsodás bekövetkezésének időpontjánál az a nap tekintendő, a melyen a mederből kiömlő víz az elborított területen legmagasabb állását érte el, tehát a káreset bejelentésére

kitűzött 8 napi határidő ama naptól kezdve számítandó, a tartós szárazság és a rovarek pusztításai által okozott káresetek szüntő-földnekül a károsult természet letakarítása idejének kezdetét megelőzőleg legalább is 15 nappal és a rovarek, mint jelenben a tortrix pillerária és a filloxera által okozott károk szöklőknél legkésőbb az illető év augusztus 1-ő napjáig jelentendők be. A bejelentés vételétől számított 3 nap alatt tartozik a községi bíró (városi polgármester) a helyszínen szemlejegyzőkönyvet vétetni fel és ezt a kárbejelentés csatolása mellett azonnal és legfőbb 3 nap alnt a kir. adófelügyelőhöz beküldeni. Az elemi csapások elborítására nézve a föld árja által okozott kár, valamint a tartós szárazság által okozott kár csak a szántóföldekre nézve jöhet figyelembe. A fagy által okozott kár a szöklőknél csak akkor szolgálhat alapot az adóengedezésre, ha a fagy a növényi élet megindulása után következik be.

— **Iparosainkat közrelő érdeklő elvi** jelentőségű határozatot hozott a belügyminiszter. Ugyanis egy konkrét eset alkalmából kijelentette, hogy az iparosias sem a munkások, sem a cselédek közé nem sorolható, hanem az ipartörvény által kivánt irásbeli szerződés alapján fel fogadott segédcsérel, kire sem a cselédtörvény, sem a betegápolásra nézve fennálló szabályok nem alkalmazhatók. Az ipartörvény az iparost csak arra kötelezi, hogy az inast, amennyiben a háznéphez tartozik, betegség esetében ápolásban részesítse. Ha azonban az inas oly betegségre esnek, mely miatt kórházba kell vinni, akkor az iparos az így származott gyógyítási költségek megfizetésére nem kötelezhető, hanem a költségek megtérítésénél ép úgy kell eljárni, mint a szolgálati vagy munkaviszonyban nem álló emberekkel szemben. Ezután tehát, ha birják, vagy maguk az inasok, vagy pedig szülei viselik a gyógyítási-díjat, ha pedig nem birják, akkor illetőségi községükön veszik meg ezt is.

— **Halalozás.** Öszinte, mely részvételt értesülünk a gyászról, mely Zimay Károly ügyvédet és családját újhol érte. Pista fiuk f. hó 21-én életének 11. évében Resicabányán meghalt. Ez már a második haláleset, mely e köztiszteltelen álló családott oly rövid idő alatt, egy éven belül, oly érzékenyen sújtotta. A mélyen megsomorodott család gyászában városunk intelligens közönsége egyaránt osztozik. Szolgáljon ez általános részvét a gyászoló családnak némi vigasztalásul; az oly korán elkötözött kisfiúnak hamvait felett pedig virasszon a Fel-támadás anygala!

— **Lovag Pokorny Herman ezredes,** a helybeli 7-ik huszárezred parancsnoka f. hó 19-én Budapesten a tiszt kasszinóban felolvastatott a „lovashadosztályok használatá” czimben. A felolvasáson, mely a szakköriökben általános érdeklődés tárgya volt, Albrecht főherceg is jelen volt.

— **Hymen.** Fuchs Mór úr, Fuchs Ádám és fia czég tagja, eljegyezte Schlesinger Ernesztin kasszonny Gyöngyösről. Öszintén gratulálunk.

— **Érdekes szaváló estélyt** fog tartani e héten Szakáll Antal, a birvenes magyar Shakespeare és Molière recitator. Szakáll Antal, az országosan ismert tragikus színész recitációiról úgy a fővárosi, mint a vidéki lapok a legnagyobb elismeréssel emlékeztek meg. Melegen ajánljuk a közönség figyelmébe és pártfogásába.

— **Meghívó.** Az országos középiskolai tanár-egyesület kecskeméti köre február 26-án, kedden delután 4 órakor a főreáliskola tanácstermében havi ülést tart, melyre t. tagjait ezennel meghívja: Tárty: Dr. Szombathy István előterjesztése „A papir korszak”-ról.

— **Közönségtalálkozás.** A kecskeméti takarékpénztár egyesület a reáliskolai szegénysorsú tanulókat segítő egyesület alapító tagja lett; és alapító tag-száma díját 40 forintban egyszerűre lefizette, azon-fülül még 25 frtot küldött szorgalmas jó tanulóknak jutalmazására. E kettős öszszegért halás köszönetet mond a főreáliskolai tanár-testület.

— **Közönségtalálkozás.** A kecskeméti Casino egyesület közgyűléseinek a jótékonyaságért, melyvel a segítő egyesület alapító tagjai közé állva a reáliskolai szegénysorsú tanulóknak önművelhetését elősegíti és az alapítój 1-ő részletért halás köszönetet mond a főreáliskolai tanár-testület.

— **A helybeli ipartestület** márczius hó 1-én delután 2 órakor az „Olvasókör” helyiségében tartja rendez évi közgyűlését. A közgyűlés tárgyai: 1. Évi jelentés az ipartestület 1888. évi működéséről. 2. Az évi származás bejeterjesztés. 3. Az ipartestület elnökének és alelnökének, továbbá 24 elöljárósági rendes és 12 póttagnak megválasztása.

— **Esküdtzéki tárgyalás.** F. hó 21-én tárgyalta az esküdtzék Budapesten a Fortunán Sándor Illés, helybeli kereskedő és Nagy Imre, a „Testvériség” szerkesz-

tőjének sajtópörét, melyet nevezettek ellen Bódogh Lajos a „Kecskemét” szerkesztője azért indított meg, mert a „Testvériségben” Sándor Illés neve alatt egy oly nyilatkozat jelent meg, mely által Bódogh Lajos becsületében sértve érezte magát. A tárgyalás folyamán egyik vádlott sem akarta magára vállalni a sértő nyilatkozat szerkesztését és így az érte való felelősséget sem. Az esküdtzék Sándor Illés 20 ft pénzbüntetésre, Nagy Imre szerkesztő pedig egy havi fogságra és 100 ft pénzbüntetésre ítélte, azon-fülül pedig mindkét vádlottat egyetemlegesen a 253 frtnyi eljárás költségen marasztalta el. Nagy Imre ez itélet ellen semmiféle panaszt jelentett be.

— **Hymen.** Stefkovics Endre, a helybeli kir. adóhivatal köztiszteltelen álló pénztárnoka, f. hó 9-én Budapesten nőül vette Kádár Erzsébet kasszonnyt. Öszintén kívánunk tartós boldogságot és megelégedést e frigyre!

— **A „Rongyos Egyesület”** javára a következő adományt vettük: Gazdálkodó ifjúság február 16-án tartott bál jövedelme 13 ft. Fogadja a jösvü adakozó ezen közlés az egyesület köszönetét és adományuknak nyilvános nyugtázását. Kecskeméten, 1889. február 23. Fördös Dezső, pénztárnok.

— **A legkiválóbb orvosok nyilatkozatai** szerint Mattoni Giesshüblí savanyúvíze a légző- és emésztési szervek betegségeinél kitűnő gyógyhatással bír. Ugyazint mindenütt, a hol az utóbbi években járványos betegségek uralkodtak, kiváló profilaktikus szernek bizonyult. Mint dietetikai ital Mattoni Giesshüblíje egyedül áll a maga nemében, mert nincs ásványvíz, mely folytonosan használható annyira alkalmas volna, mint eme savanyúvíz, nem bír semmiféle mellékzettel, nevezetesen pedig nem érezhető benne sem sav, sem méz vagy gipsz, mely alkátrészek egyébe, de különösen a földes savanyúvizekben igen nagy mennyiségben vannak jelen. E kiváló és tiszta alkalikus savanyúvíze nézve jellegző tulajdonságának mellyel természetes ásványvizeknek csak felette ritkán találkoznak, köszöni Mattoni Giesshüblíje, hogy a legközelebbi időben nagy mennyiségben áruba bocsátott különféle savanyúvizek dacára, szétküldött palackjainak száma állandóan emelkedik, oly annyira, hogy Ausztria-Magyarországon nincs ásványvíz, mely nagyobb kellendőségnek örvendő.

— **Csunya nők versenye.** Ha van e föld kerekégen igazság és méltányosság, az bizonyára csak Amerikában található. A mig mi önző európaiak egymástán négy-öt szépségversenyt rendezünk és a mellett a csunyákról egészen megelégedzünk, addig a filantropikus amerikaiak legalább egyszer nyujtanak alkalmat a nem szépeknek, hogy azok is bemutatassák rendellenes szépségüket. Egy becsületes yankeek jutott osztály-résztül a dicsőségre, hogy a szépmen nemzép-jének elégtételt szerezzen. Fáradozása folytán nemskára létre jön Amerikában a nemszépek első nyilvános versenye, a melyen a legkevésbé szép ötezer dollárnyi díjat fog nyerni; sőt mi több: arcepe az újvilág összes illusztrált újságaiban fog reprodukáltatni.

— **Rendőri hírek.** Sertés-húsrá éheztek Szabó Gergely és Fekete István csalányos tanácsok, s utánna is néztek, hogy hol lehetne valami könnyű szerrel egy kis pesenyéhez jutni, s miután meggyőződtek arról, hogy szomszédjuk Fülöp János kényében nagyobb mennyiségű sertés-hús füstölés végett telkavá, elemek tehát oda f. hó 16. és 17-ike közti éjjel s a konyha talát kiasták, és a húst valamint a konyhában levő egyszáz liztet magukhoz véve odább áltak. Panaszos feljelentés folytán a rendőrségnek sikerült a tetteseket kipuhatolni, ekkor azonban már a hús nagy részét elemesztették, miután tettestek bevalották a törvényszéknek átadattak.

— **Lopás.** Varga Juliánna helybeli lakostól folyó 18. este ismeretlen tettesek egy párnát és 20 kiló szallonnát eltolvajoltak. A nyomozás folyamatban van.

Ü Z L E T.

Piaczi árjegyzék.

1889. Február 22.		
Tiszta búza métermassanként	6.80 krtól	7. — krtól.
Kétszer	5.40	5.50
Rozs	5.20	5.40
Arpa	5.70	5.80
Zab	5.40	5.50
Tengeri kecskeméti mm.	4.50	4.65
Köles	4.60	4.80
Krumpli	1.60	1.80
Szenna	2.10	2.40

Sertésvásári jelentés

az első magyar sertés-hizláló és kölcsönös-
legény részvény társulatnak
Budapest-Közbánya, 1889. Február 22.
Heti átutazás magyar val aru 240—320 kg.
nehéz 53—54 kr., 180—240 kg. nehéz 52—53
kr., öreg 300 kg. nehéz 51—52 kr.; vidéki sertés
49—52 kr. — Transzibánia szerbia 48—50^{1/2} kr.
romániai — kr.

Felölös szerkesztő: HABINA JANOS.

NYILTTÉR.

A karibadi vízzel vértett kurák alatt, valamint utókúra gyanánt, egy éven viz, valamint egyéb ásvány vizek használata után: a

MATTONI-FEEL
GISSHÜBLER
Savanyúvíz

Jelenleg már általánosan van alkalmazásban. Reudens (de thermis, Carlsbadensis tractatus) egy nyilatkozik hogy a Giesshübler savanyúvíz Karlsbad dicsősége szolgálat, a hogy e hely forrásának gyógyhatását fokozza (Lochner udvari tanácsos monográfiája Giesshüblí Buschteinről.)

Egy jó karban lévő

HINTÓ

eladó. Bővebbet

Vári Edénél

takarékpénztári épület.

49 (1—1)

Ház-eladás.

A Katona-soron 5-ik tized 328. sz. ház, mely 3 szoba, konyha, éléskamra, külön kamra, tiszta új épület, száraz szép lakás, szabadkézből eladó, értekezni lehet ugyanott a tulajdonossal.

48 (2—1)

Lakás-kiadás.

11-ik tized Templom-útczában a Gazdasági Gözmalom mellett egy bolthelyiség

a hozzátartozó lakással együtt f. évi Szent-György naptól kezdve bérbeadandó.

Értekezhetni ugyanott, tulajdonos Halasy Gyulával.

31 (0—3)

Pénztintézetek és malmok részvényei

eladását és vételét közvetíteli alulirott.

Jelenleg van eladó:

2 db Kecskeméti gazdasági gözmalmi részvény.

Kerestetik vételre:

5 db Sertés-hizláló gözmalmi részvény,
10 » Képzontai takarékpénztári,
10 » Kecskeméti ipar-hitelintézet és népbanki.

A magyar általános takarékpénztár részvénytársaság (Budapest) megbízásából elárúsít különféle sorsjegyeket részletfizetésre.

BLEYER ADOLF.

11. tized, Szécsényi-útcza 2. sz.

11 (26—4)

LAKÁS-KIADÁS

Alulirotnál I. tized 17. h. sz. alatt halasi-nagy-útczában egy földszinti családi lakás, mely áll 4 szoba, előszoba, 1 cseléd-szoba- és konyhából, azonnal kiadó.

Schwarz Gusztáv.

22 (0—4)

Hirdetmény.

A kecskeméti tek. kir. Törvényszék, mint esőbírósnak 1476. 1889. szám alatt kelt végzésében foglalt meghatalmazás folytán van szerencsém a t. ez. közönségnek tudomására hozni, hogy a néhai **Dömötör Béla** esődtömegéhez tartozó összes **bolti árúkra** — női és férfi divatcikkre — folyó évi **február hó 25-től** kezdve a rk. egyház-község tulajdonát képező épületben levő eddigi fizethelyiségben

végeladást nyitok.

Kecskemét, 1889. február hó.

SÁGHI MIHÁLY
ügyvéd, esődtömeggondnok.

KIADÓ-LAKÁS.

V. tized, tehén-útcza 266. sz. a. foglalt ház — áll 4 szoba, 2 konyha, 2 kamra, 2 istállóból — folyó évi Május hó 1-től kedvező feltételek alatt több évre bérbeadandó.

Értekezhetni Dékány Mihálynál V. tized tehén-útcza 256. sz. alatt. 43 (3-1)

Hirdetmény.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy üzletemben

denaturált szesz

(adómentes) kapható.

Tisztelettel

32 (3-3) **Gyulai Nándor,**
vaskereskedő
bazár-épület.

Árverési hirdetmény.

Alolirt bírósági végrehajtó által közhírré tétetik, hogy a kecskeméti kir. törvényszék mint esőbírósnak 8298/1888. számú végzésével Magyar László ügyvéd mint vagyonbukott **Vits Ignác** esődtömeggondnok részére a felvett leltárban 1-109. tételek alatt összeirt és bírói zár alá vett 3863 frt becsértékű ingóságokra, a csődválasztmányok 1286/p. 1889. számú végzésével elrendelt árverésnek, a kecskeméti ref. egyh. tulajdonát képező barzárban levő kereskedési helyiségben leendő megtartására határidőül f. 1889. évi febr. hó 25. és következő napjának **mindig reggeli 9 órája** tűztetik ki, a mikor is az összeirta levő tárgyak, u. m: nagyobb mennyiségű oxford, kanavász, vászon, különféle szövetek, posztó, egyéb rőfös tárgyak és még több különféle tárgyak a legtöbbet ígérők közpénzfizetés mellett, szükség esetén becseron alól is eladtni fognak.

Kelt Kecskeméten, 1889. évi febr. hó 18-án.

Lukács László,

bir. végrehajtó.

45 (1-1)

Kiadó-lakás.

I. tized, kis-vásári-útcza 121. sz. alatti Firtling-féle házban egészen újonnan átalakítva, a színház végében, három szobás vagy esetleg több helyiségből álló lakás nagy pinceszé, vagy a nélküli is 1889. évi Május 1-től több évre kiadandó.

A lakás bármikor megtekinthető. — Értekezni lehet a háztulajdonos **Bagi József** építőmesterrel IV. t. árok-útcza 297. sz. a.

44 (1-1)

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közzé teszi, hogy a kecskeméti kir. Járásbíróságnak 1888. évi 5139. 6288/1888. pp. 6281. 520/1888. pp. számú végzésével Sz. Tóth Márton és Klein Gyula ügyvédek által képviselt Zalahi Mihály, Brachfeld József és id. Koncz Mihály felperesek részére **Ör. Károly** alperes ellen 1198 frt 96 kr. követelés és jár. erejéig elrendelt biztosítási kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 537 frt 72 krra becsült ingóságokra, a fentidezett kir. Járásbírósági számú végzésrel az árverés elrendeltétől, annak felülfigyelésétől részére is, a mennyiben azok árverési jogot nyertek volna, alperes lakásán 5-ik tized 343. sz. a. becsült megtartására határidőül 1889. évi **Március hó 1-ik** napjának d. e. 9 órája tűztetik ki, a mikor a bíróság foglalt bűtörök, hurok és sertések, és egyéb ingóságok a legtöbbet ígérők közpénzfizetés mellett, szükség esetén becseron alól is eladtni fognak.

Felhívtnak mindazok, kik az elővezetendő ingóságok vételéről a végrehajtató követelését megelőző kielégítettséghez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban esközöltetett volna, és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdése előtt kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kecskeméten, 1889. évi Febr. hó 18. napján.

Borossy Mihály,
kir. bir. végrehajtó.

41 (1-1)

Kiadó lakás

A Nagy-körösi-útcza 195. sz. alatti Beretvási szállóval szemben fekvő házban egy emeleti lakás f. é. Május hó 1-től bérbeadandó.

Bővebb értesítést ad a tulajdonos 28 (3-3) **Spitzer Mór,**
VIII. tized Trombita-útcza 8. szám.

41 (1-1)

ÜZLET MEGNYITÁS.

Van szerencsém a nagyközönség tudomására hozni, hogy a búza-piaczterén levő Héjjas-féle saját házban

fűszer-, csemege-bor, liszt- és szeszestál-üzletet

nyitottam.

Midőn ezt nyilvánosságra hozom, ígérem, hogy a vásárló t. közönség bizalmát úgy az árak jó minősége, mint lelkiismeretes és pontos kiszolgálás által megnyerni főtörökvesem leendő.

236 (0-17)

Pályázati hirdetmény.

Kecskemét város törvényhatóságánál az 1160 frt fizetéssel és 240 frt lakbérrel javadalmazott

főmérnöki

állás elhalálózás folytán üresedésbe jöven, választás útján leendő betöltése a f. évi március hóban tartandó közgyűlés napirendjére tűztetik ki; minélfogva felhívtnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy minősítésüket különösen az építészeten való jártasságukat, életkorukat, családi viszonyaikat és eddigi szolgálataikat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket hozzák a folyó 1889. évi **március hó 15-ik** napjának d. u. 5 órájáig annál is inkább nyújtsák be, mivel a netán elkésve érkező kérvények a választásnál tekintetbe vétetni nem fognak.

Megjegyeztetik, hogy a megválasztandó főmérnök a nyugdíjintézet tagja lesz, s hogy megengedtetik, mikép egyeseknek mérsékelt díjért a hivatalos időn kívül építési terveket készíthessen, olyképp azonban, hogy arra a hivatali személyiséget fel nem használhatja.

Kecskeméten, a város törvényhatósági bizottságának 1889. évi február hó 15-ik napján tartott rendes havi közgyűléséből.

46 (1-1)

Lestár Péter,
kir. tanácsos, polgármester.

Kiadó-lakás.

Az I-ső tized festő-útcza 247. szám alatti Hankóvsky Pálné-féle házban két útczai szoba, egy előszoba, egy konyha, két kamra és egy pinצה f. évi Május hó 1-től bérbeadandó.

36 (3-2) **Kercser Ádám.**

Pályázati hirdetmény.

Kecskemét város törvényhatóságánál a 830 frt fizetéssel és 170 frt lakbérrel javadalmazott 1-aó

aljegyzői állás

üresedésbe jöven, választás útján leendő betöltése a f. évi március hóban tartandó közgyűlés napirendjére tűztetik ki; minélfogva felhívtnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy minősítésüket és eddigi szolgálataikat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket hozzák a f. 1889. évi **március hó 10-ik** napjának d. e. 11 órájáig annál is inkább nyújtsák be, mivel a netán elkésve érkező kérvények a választásnál tekintetbe vétetni nem fognak.

Kelt Kecskeméten, a város törvényhatósági bizottságának 1889. évi február hó 15-ik napján tartott rendes havi közgyűléséből.

47 (1-1)

Lestár Péter,
kir. tanácsos, polgármester.

Lakás-kiadás.

V. tized Zöldkert-útcza 64. sz. alatti házban egy

udvari lakás,

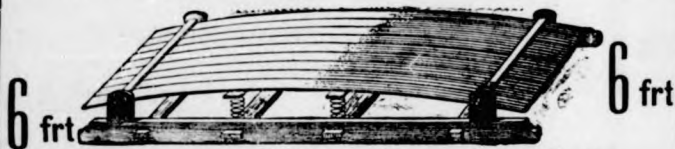
melyben van 2 szoba, konyha, éléskamra és fűskamra f. é. Május 1-től kezdve bérbeadandó.

Bővebb értesítést ad a tulajdonos

Spieler László.

Cs. kir. osztrák-magyar szabadalmazott

Faragony-matrácok

Pötlék szalmazsók és sodronybetétek helyett tiszta tartós és jutányos, különösen alkalmas intézeteknek és kórházaknak. Nagyobb megrendeléseknél megfelelő árleengedés.

A megrendeléseknél az ágy belső szélessége és hossza tudatandó.

Főraktár: Bécs, I. Neuer Markt 7.

Magyarországi főügynök és szétküldői megbízott:

JAUBERT A.

BUDAPEST, Teréz-útcza 56. szám. 118 (26-19)

Jó egészség az ember legfőbb kincse.

Hosszabb ideit tapasztalat után sikerült alolirtottnak alant jelzett labdacokat összeállítani és azt, mint czéljának teljesen megfelelőt, a szenvedő emberiség javára a közhatalmra bocsátani.

Ezen kitűnő

javitott kárpáti egészségi labdacok

főtulajdonsága az egész belszervezetnek működését állandó egyöntetűségben föntartani, a mennyiben a meghűtött gyomrot és vért fölmelegítik, a fölösleges epét, gyomorsavat és nyakot a legkellemesebb módon és természetes úton a bélrendszerből kivetik, az ételhez itálhoz való vágyat fokozzák, alhasi fölfúvódást (szeleket) eloszlatják és az ebből eredő gyomorszorulást, székrekedést, fölbőfögést, fej- és hátfájást, szédülést, tagszagot, kedélytelenséget megszüntetik.

Kiváló jó tulajdonságuk ezen labdacoknak az, hogy oly szeliden hatnak, miként még a legérzékenyebbek sem terhelhetnek meg általuk, mert sem **undort**, sem **hasragást**, **esikarást** nem okoznak.

A beérkezett számos elismerő nyilatkozatok közül:

T. Gömbös L. Úrnak! Tolna.

Ezer köszönetet mondok az ön javított kárpáti egészségi piluláiért, mivel azoknak használata régi gyomorgörcsőtől megszabadított és elhúlt székrekedésemet is teljesen megszünteték; hogy e egyszerű rajtam valószínű gyógyulást másokon is mint ember teljesíthetem, kérek 24 dobozt utányét mellett küldeni.

Rétság, (Nágrád) 1888. aug. 4. Tisztelettel **Turkóvita Antal,** urad. erdész.

T. Gömbös László úrnak! Tolna.

Kérek számomra 6 doboz javított kárpáti egészségi labdacot küldeni, miután barátom Tomka Sándorné Ugodról, kinek mint vértisztító kitűnően használt, a legnagyobb elismerést tanúsított. Sellye, (Baranyam.). Tisztelettel **Ösv. Markovits Dorottya.**

Egy 15 labdacost tartalmazó dobozka ára 21 kr., hat dobozkat tartalmazó utasításba csomagolt tekeres 1 frt.

Csupán azon dobozka tartalmaz eredeti készítményt, melynek oldalán czimerem pecsétnyomata, fenekén a törvényesen bejegyzett védjegy látható.

Ezen labdacok kaphatók a készítőnél:

GÖMBÖS LÁSZLÓ

gyógyszerésznél Tolnában, valamint a legtöbb gyógyszerárban.

Bizományos Kecskeméten:

KATONA ZSIGMOND gyógyszerész úr. 17 (5-3)